

Lumīnor

Pasaule ir
bīstama, bet
iespēju
pilna

Pēteris Strautiņš

Pasaules ekonomikas salna pavasarī

Pasaules ekonomikas pandēmijas “bums” apdziest Mājsaimniecības cieš inflācijas dēļ

DNB Macro Score 2022.gada martā – makro rādītāju saliktais indekss

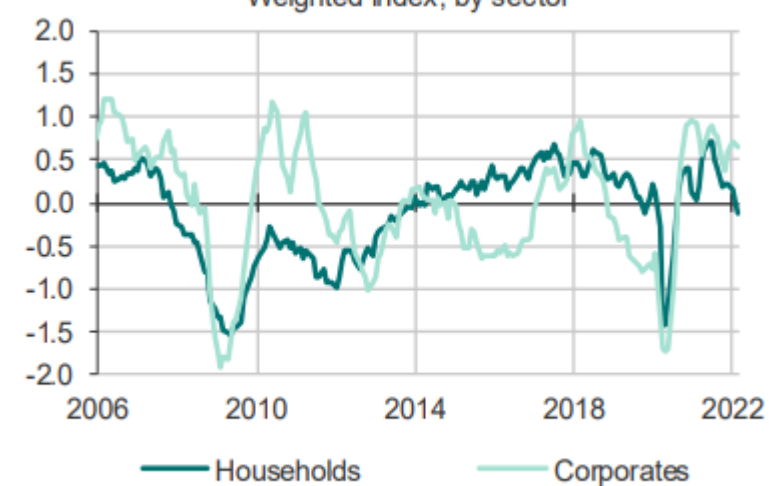
DNB MacroScore - Global Activity
Weighted Index

DNB MacroScore - Global Inflation
Weighted Index

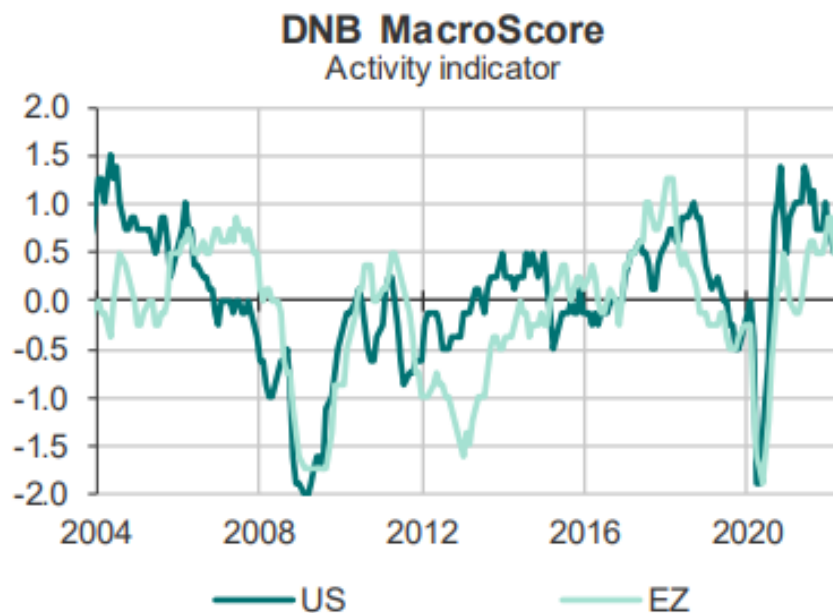

DNB MacroScore - Global
Weighted Index, by sector

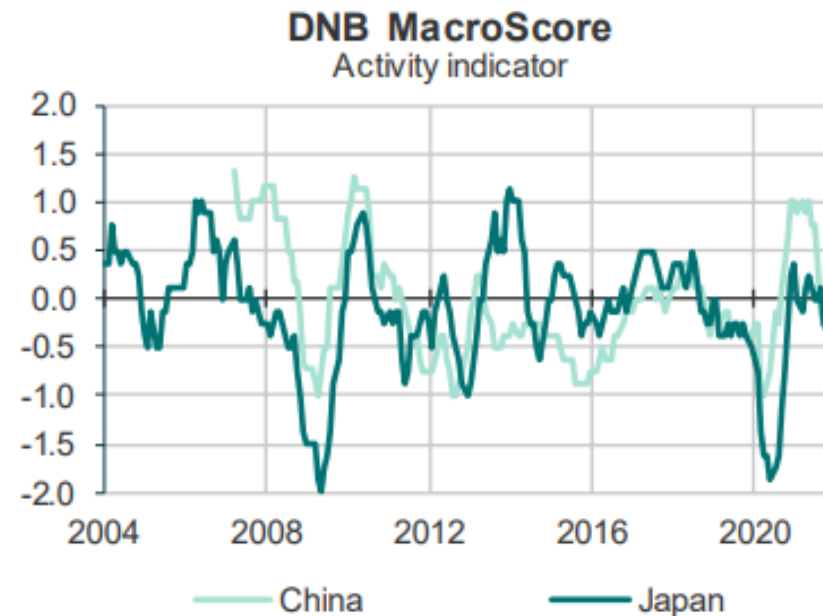

Atlantijai klājas diezgan labi, bet Klusajā okeānā briest vētra

DNB Macro Score 2022.gada martā – makro rādītāju saliktais indekss

Source: DNB Markets

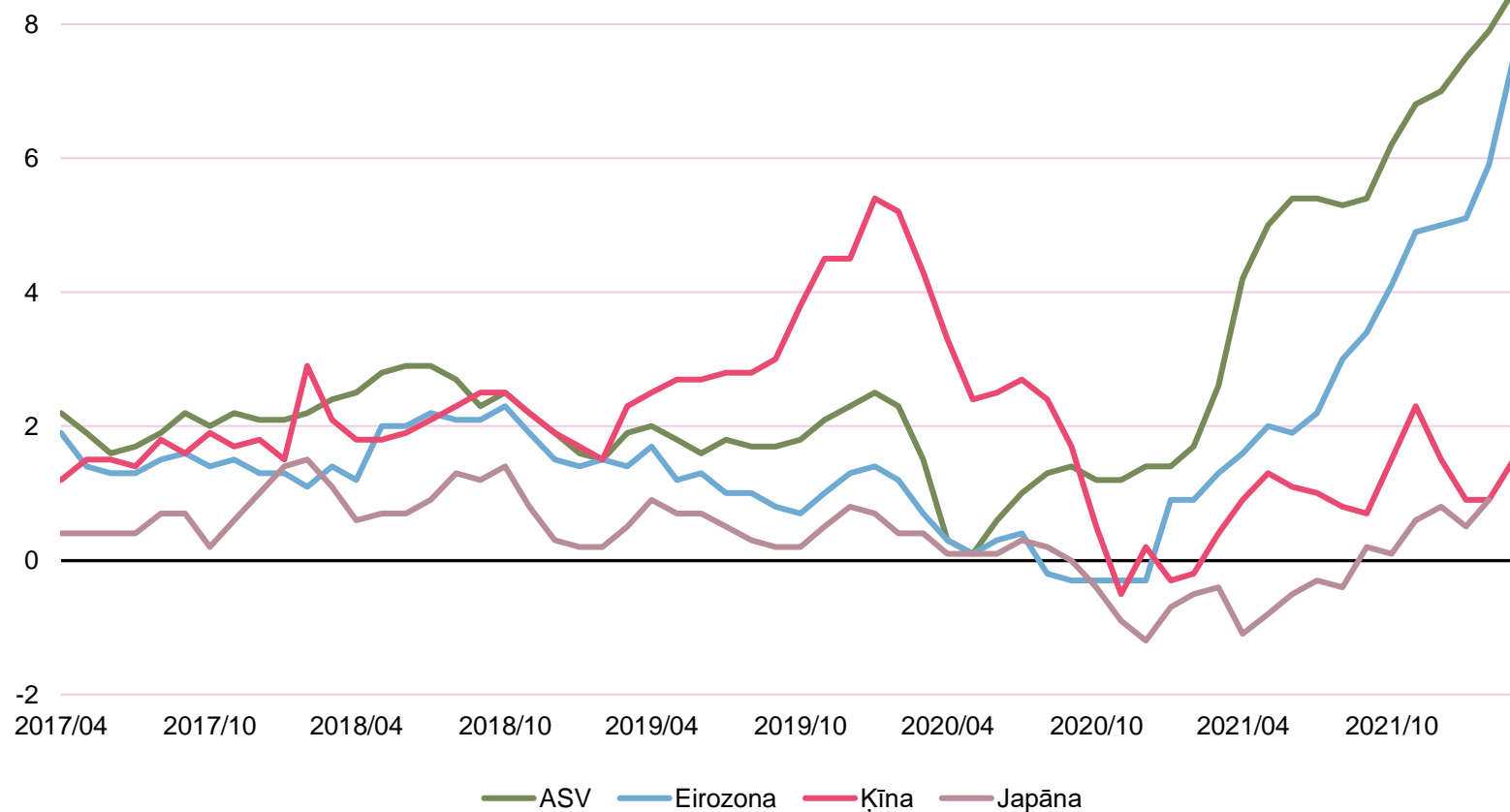
Source: DNB Markets

SVF prognozes (2022. gada aprīlis)

	2020	2021	2022P	2023P
Pasaule	-3.1	6.1	3.6	3.6
Bagātās valstis	-4.5	5.2	3.3	2.4
ASV	-3.4	5.7	3.7	2.3
Eirozona	-6.4	5.3	2.8	2.3
Jaunattīstības valstis	-2.0	6.8	3.8	4.4
Ķīna	2.3	8.1	4.4	5.1
Krievija	-2.7	4.7	-8.5	2.3
Latīņamerika	-6.9	6.8	2.5	2.5
Āfrika uz D no Sahāras	-1.7	4.5	3.8	4.0

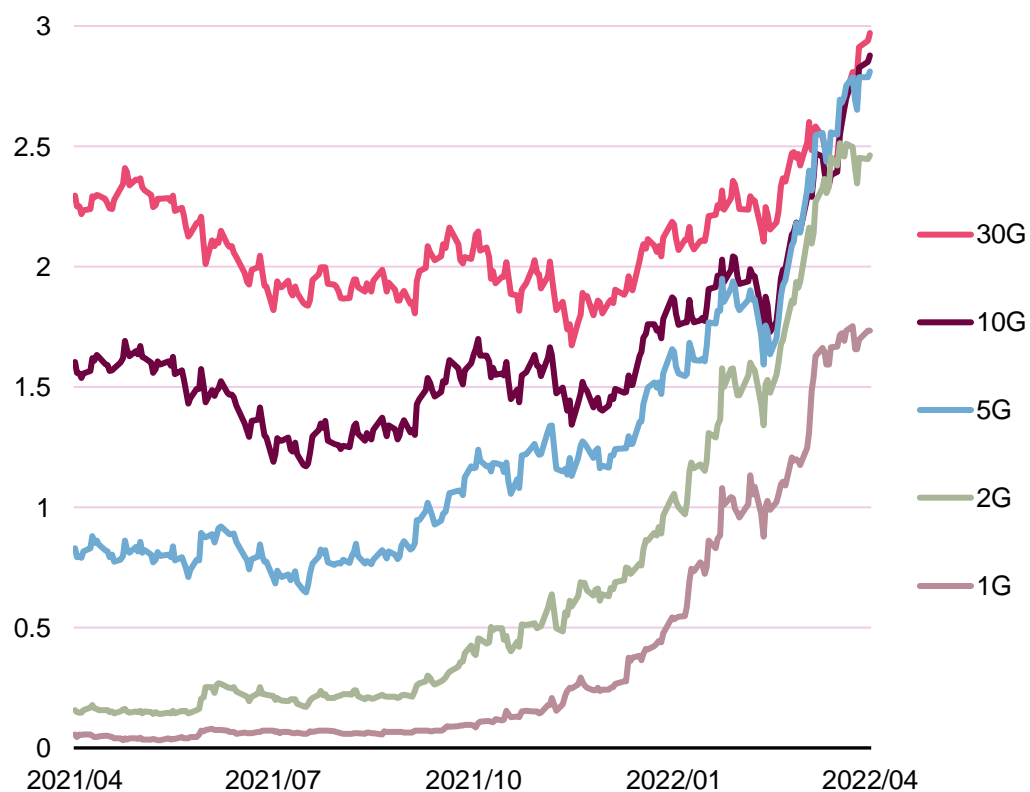
Inflācija nepatīkami pārsteidza gandrīz visus

Gada inflācija valstīs un reģionos, %

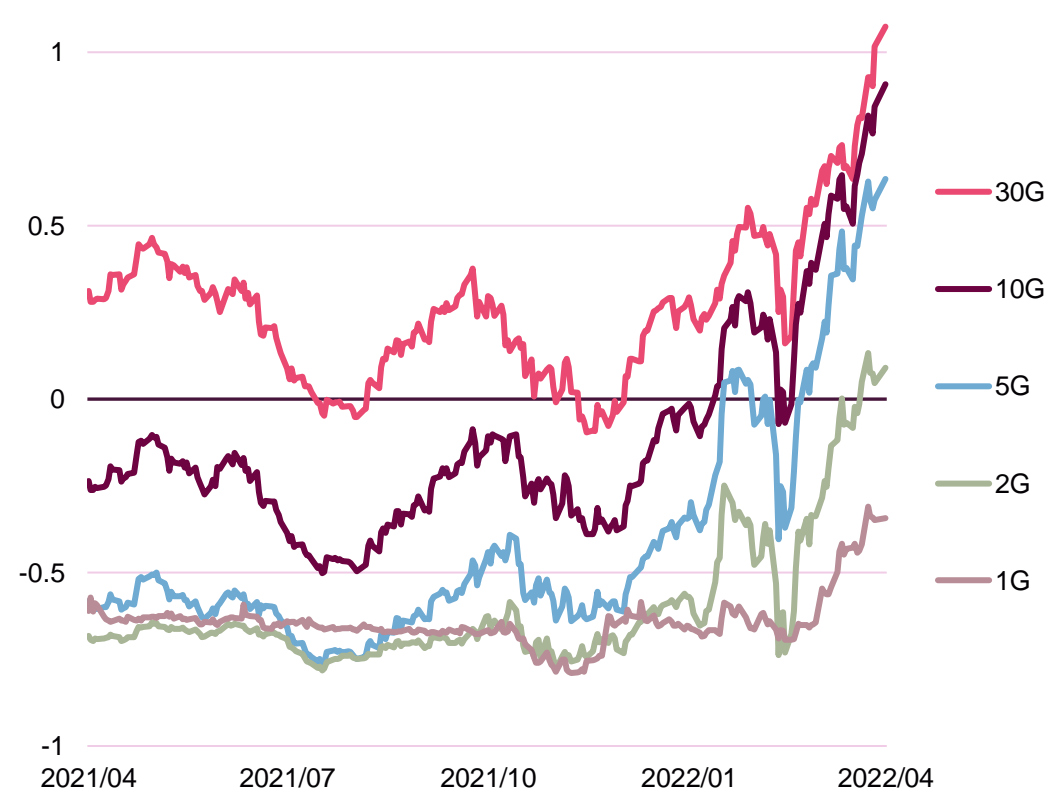

Tāpēc procentu likmes aug strauji

Procentu likmes dažādu termiņu ASV obligācijām gada laikā, %

Procentu likmes dažādu termiņu Vācijas obligācijām gada laikā, %

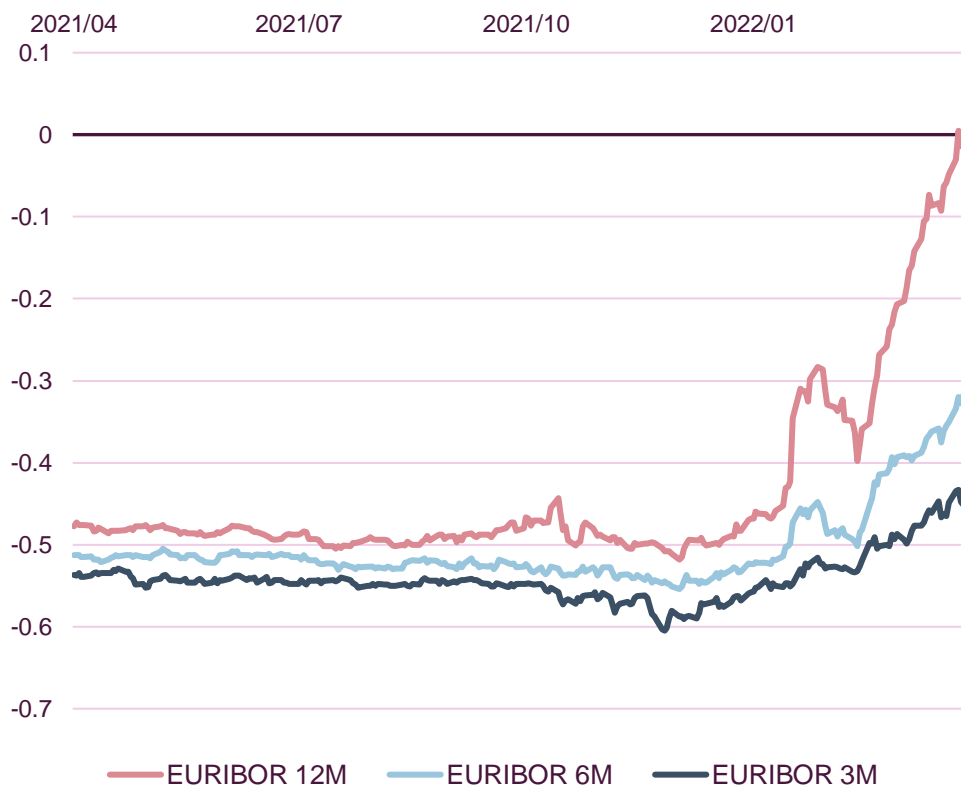
Neaizmirsīsim lielo kontekstu

Procentu likmes Vācijas, ASV un Latvijas 10-gadīgajām obligācijām

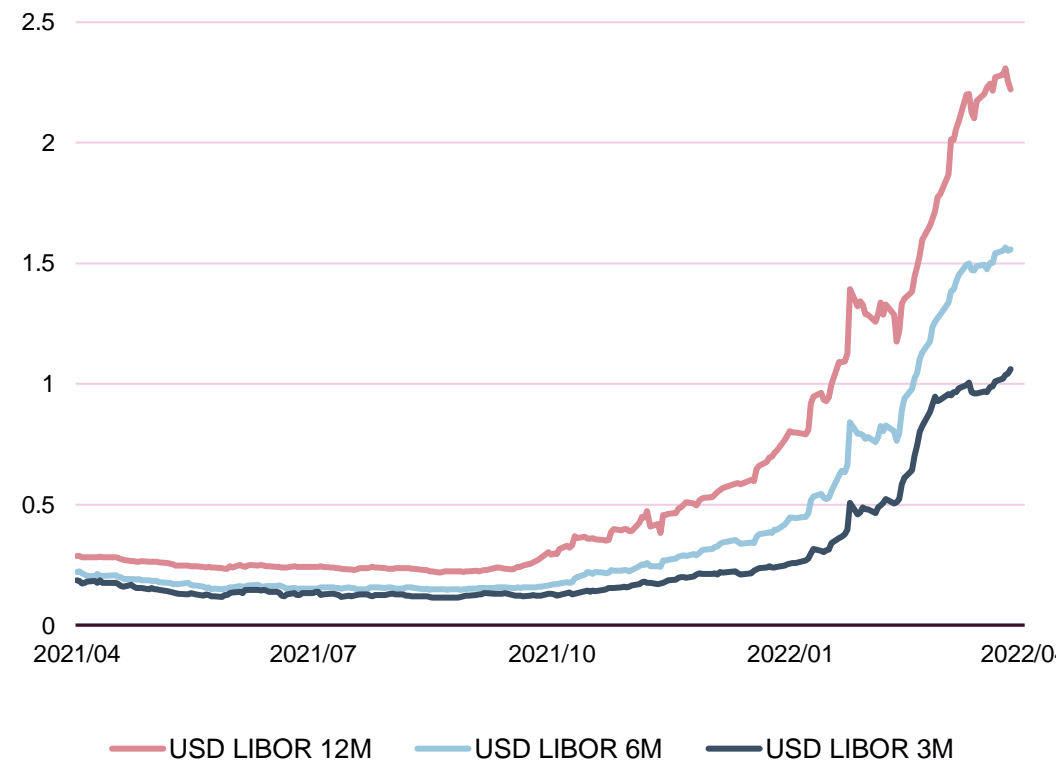

Runājot par likmēm, kas dzīvi ietekmē vistiešāk ...

Euribor likmes gada laikā, %

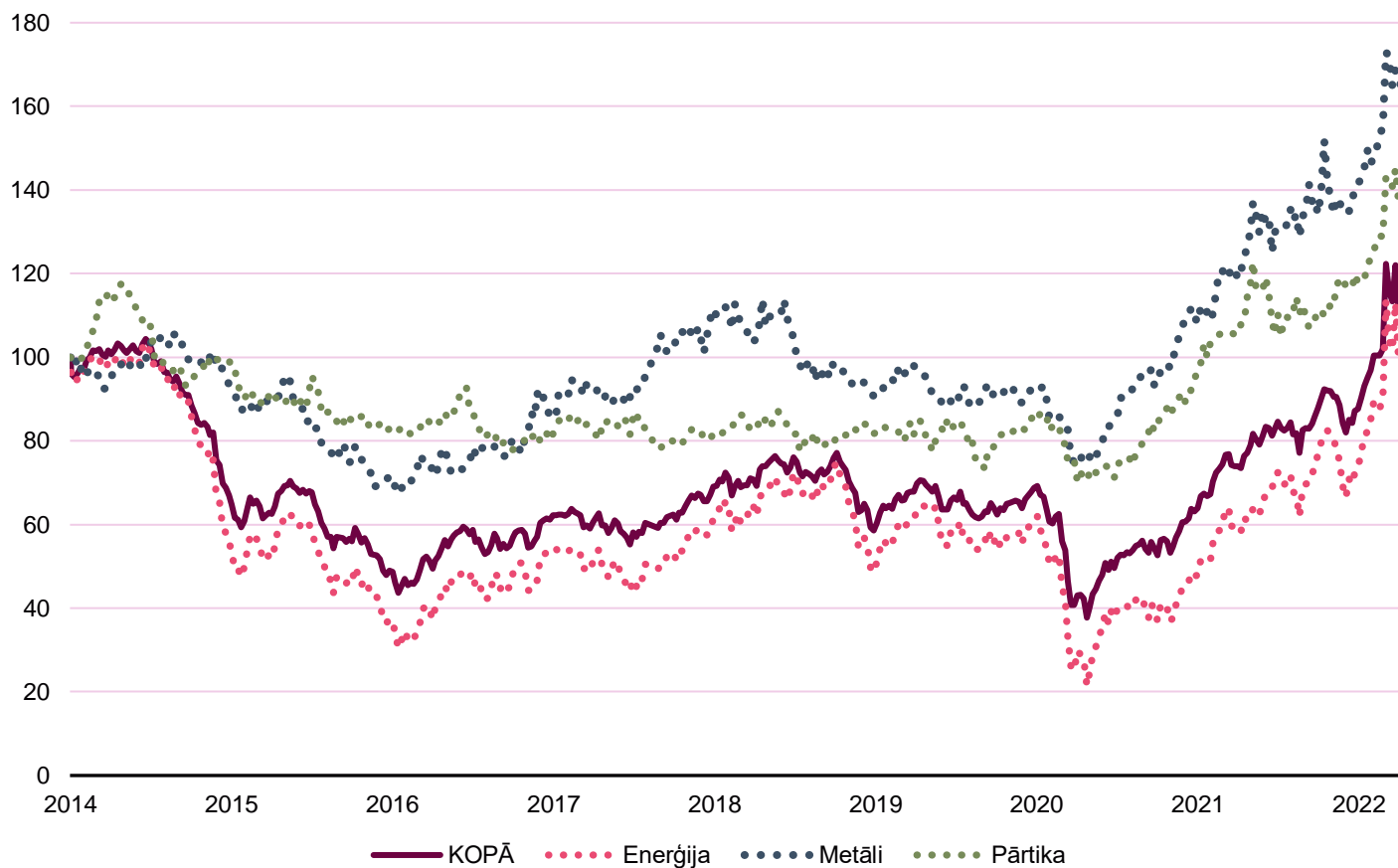

USD Libor likmes gada laikā, %

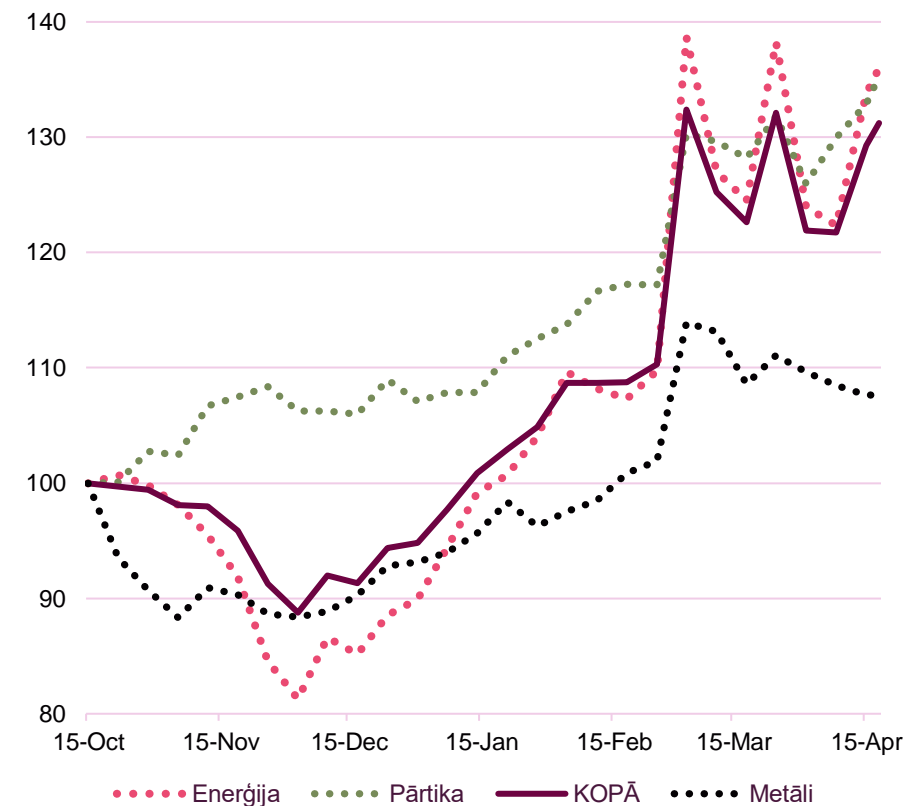

Kopš marta sākuma izejvielu cenas it kā ir stabilizējušās

S&P GSCI izejvielu cenu indeksi, 01.01.2014 = 100

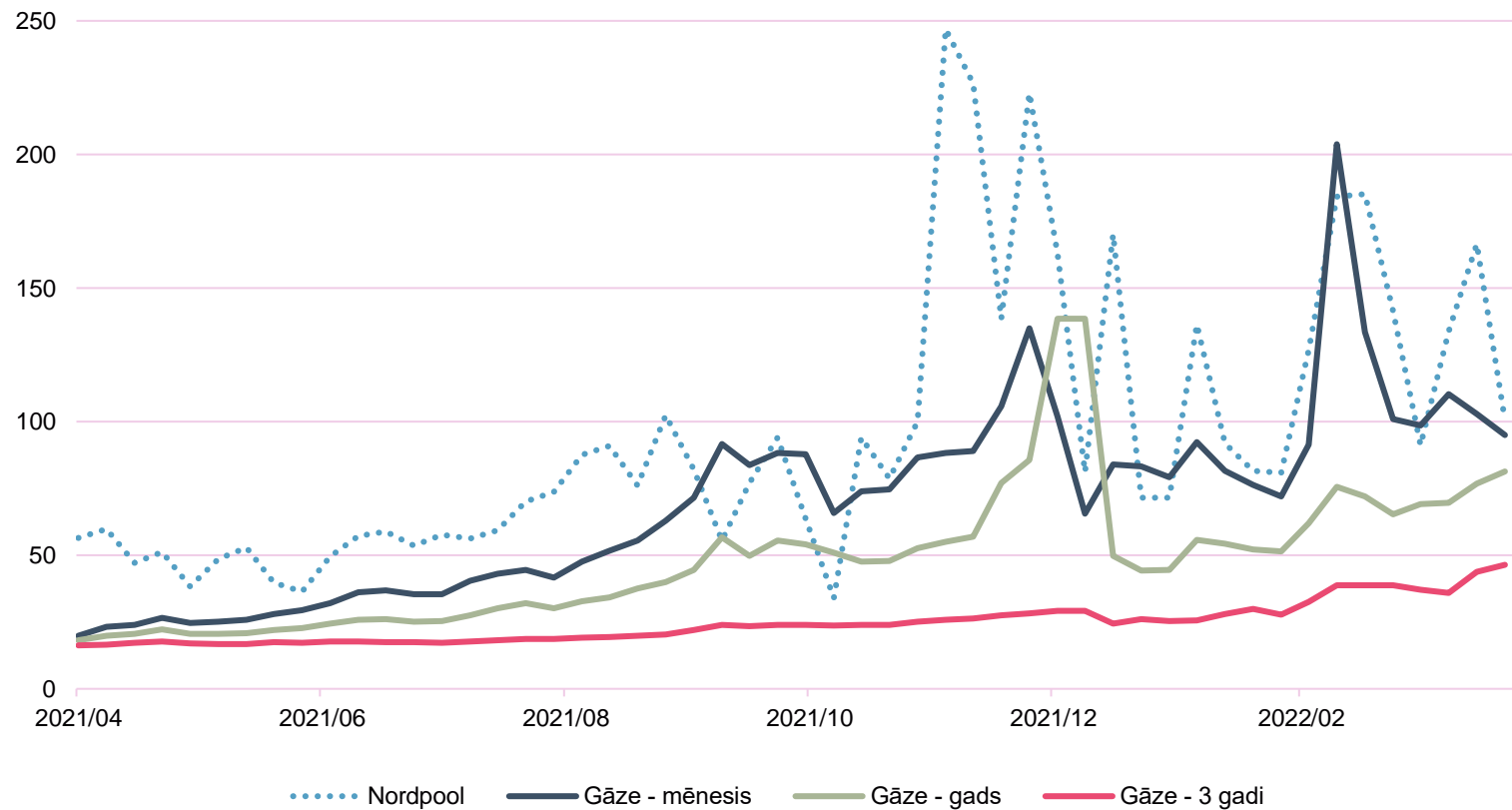

S&P GSCI izejvielu cenu indeksi, 15.10.2021=100

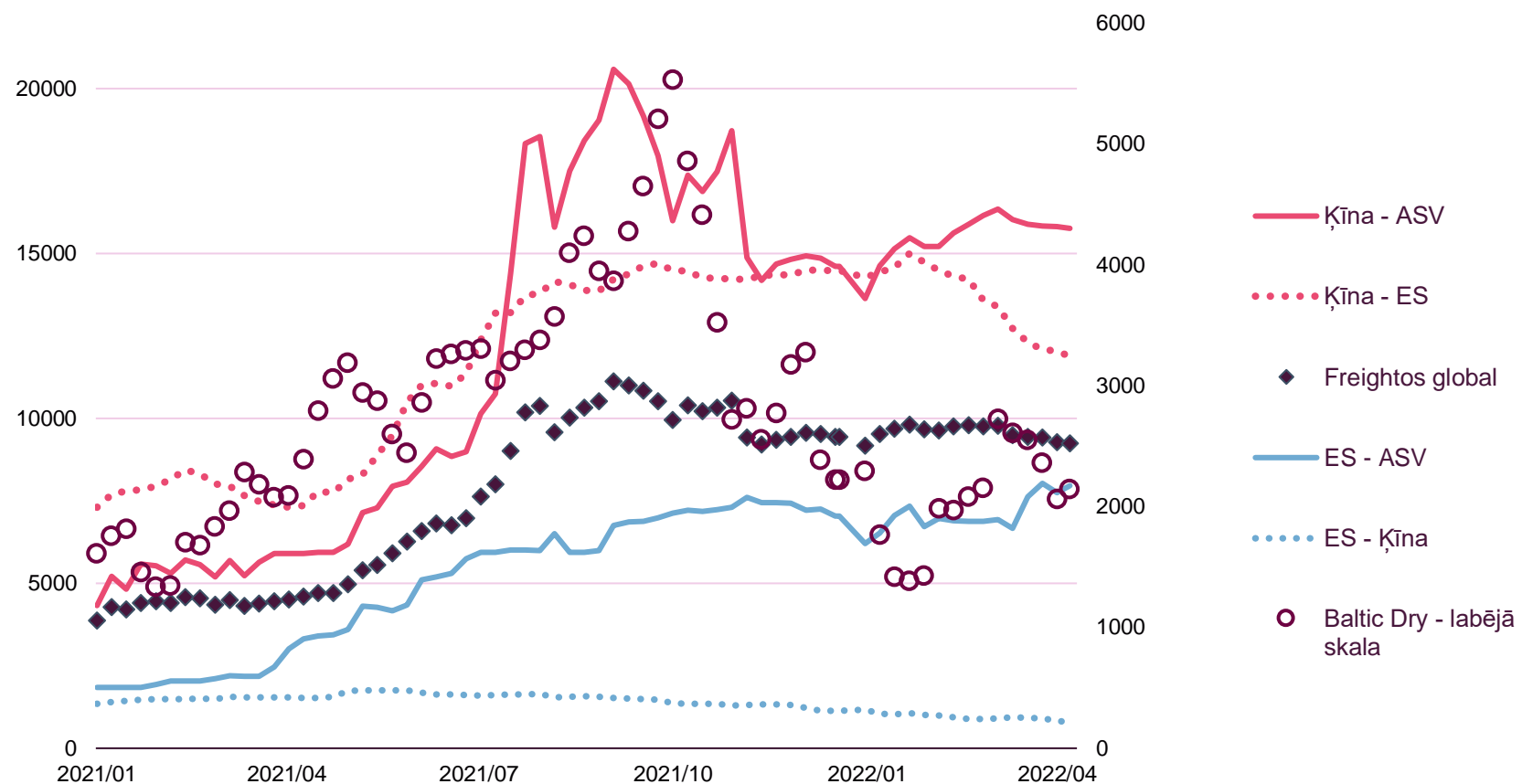
Lielas galvassāpes rada Eiropas enerģijas tirgi

Gāzes un elektrības cenas Eiropā, EUR par MWh

Loģistika kļūst vieglāka

Freightos konteinerpārvadājumu cenu indeksi un Baltic Dry indekss, 14.01.2021-14.01.2022

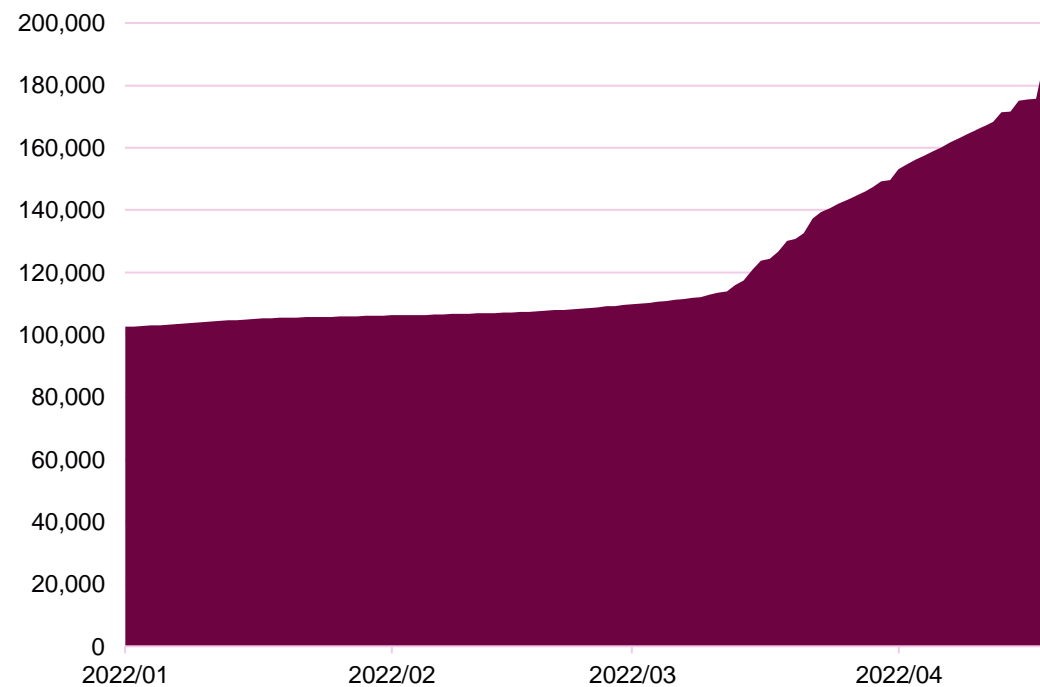

Ķīna šogad ir ekonomisko risku avots

Zema un augsta riska Ķīnas mājokļu attīstītāju obligāciju indeksi, 19.04.2021=100

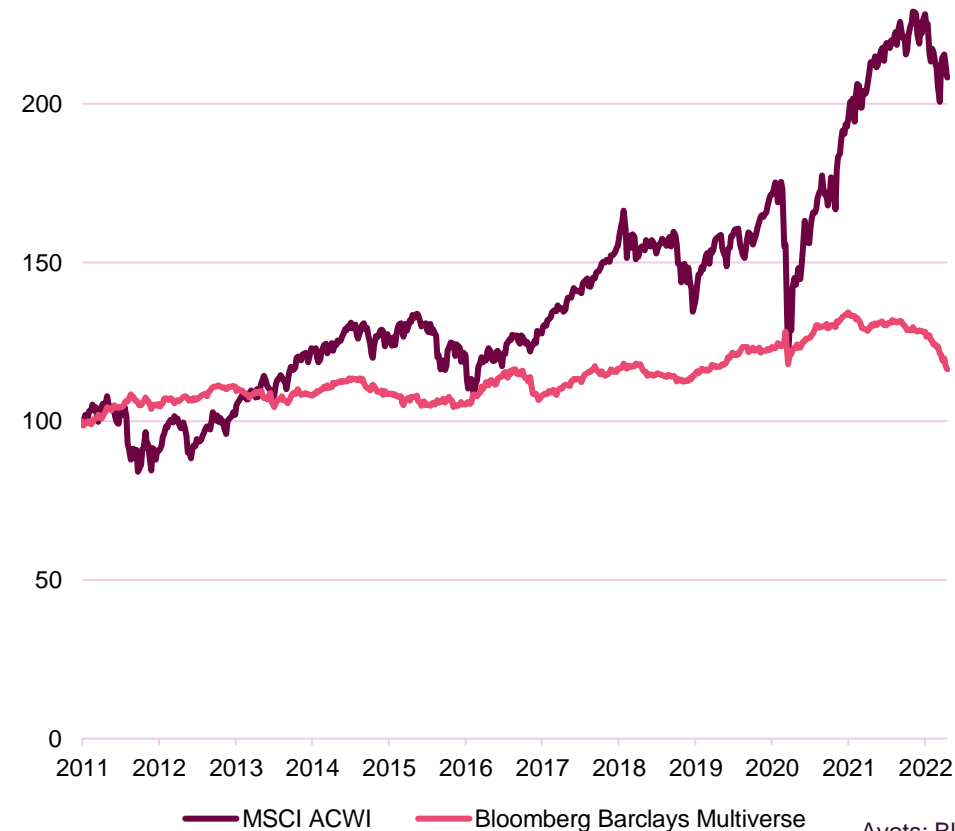
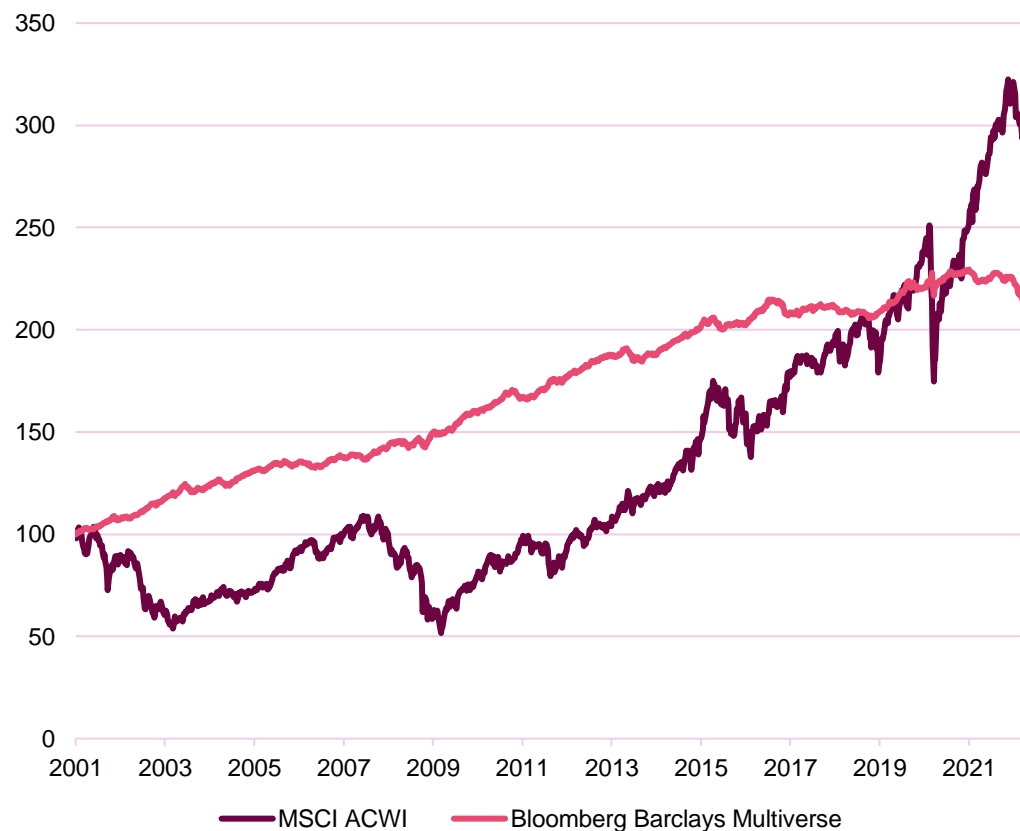

Reģistrēto kovid gadījumu skaits Ķīnā kopš gada sākuma, kumulatīvi

Ko dara mūsu nauda?

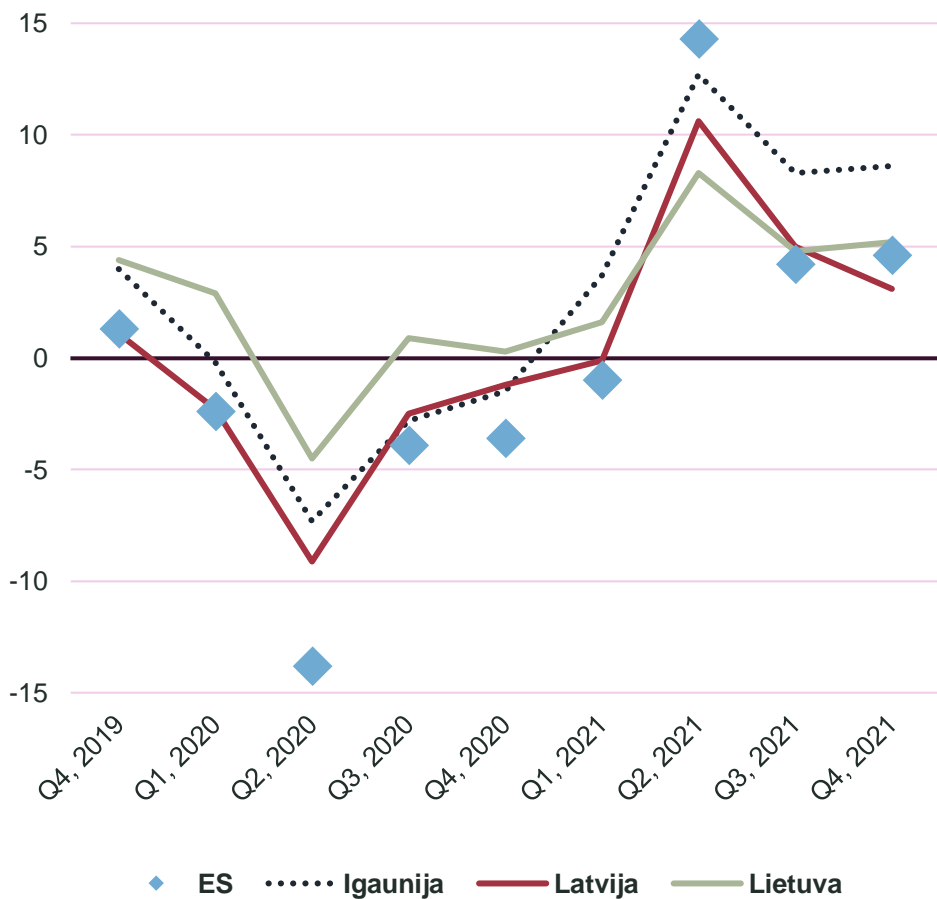
Pasaules akciju un obligāciju indeksu sniegums kopš 2001. gada un 2011. gada sākuma, EUR, kopējā atdeve (reinvestētās dividendes un kuponi)

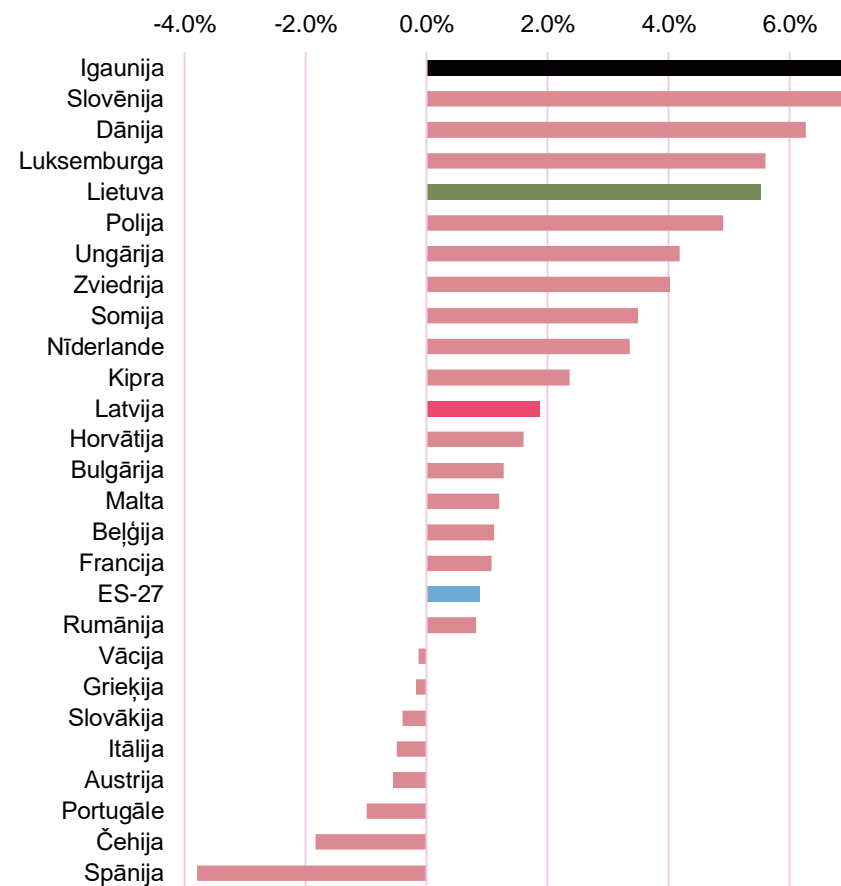
Latvija – vājākā starp stiprākajiem

Baltija ir stiprā Eiropa

IKP pieaugums Baltijas valstīs un ES trīs gados, %

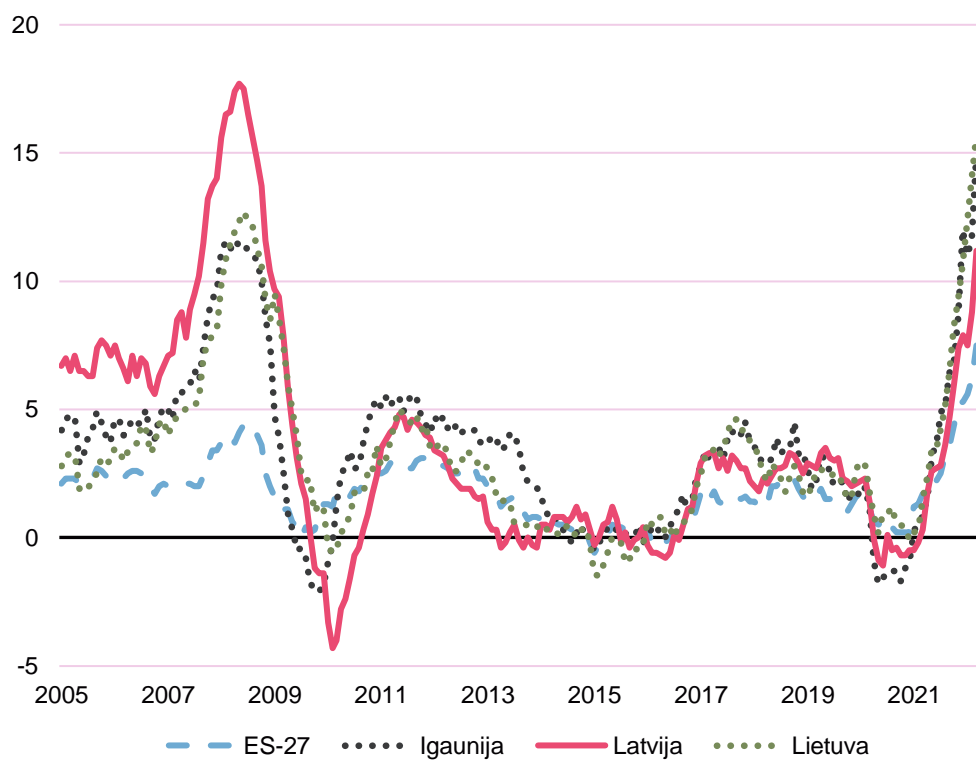

IKP izmaiņas 2021.gada 4C attiecībā pret , 2019. gada 4C

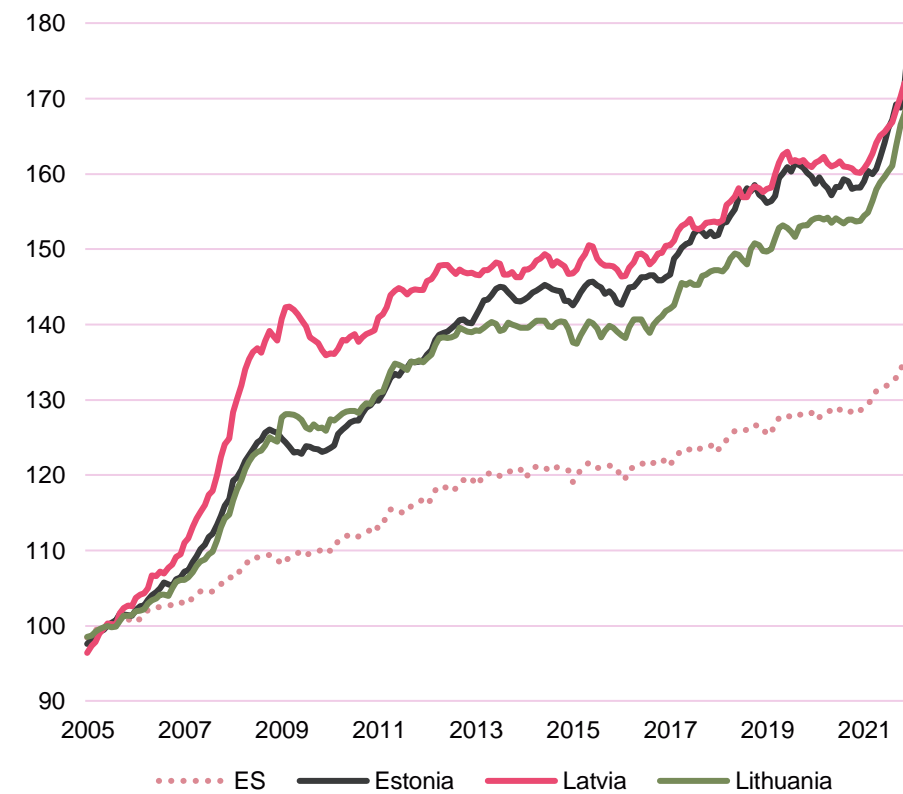

Sen nav bijis tik karsti

Gada inflācija Baltijas valstīs kopš 2005. gada, %

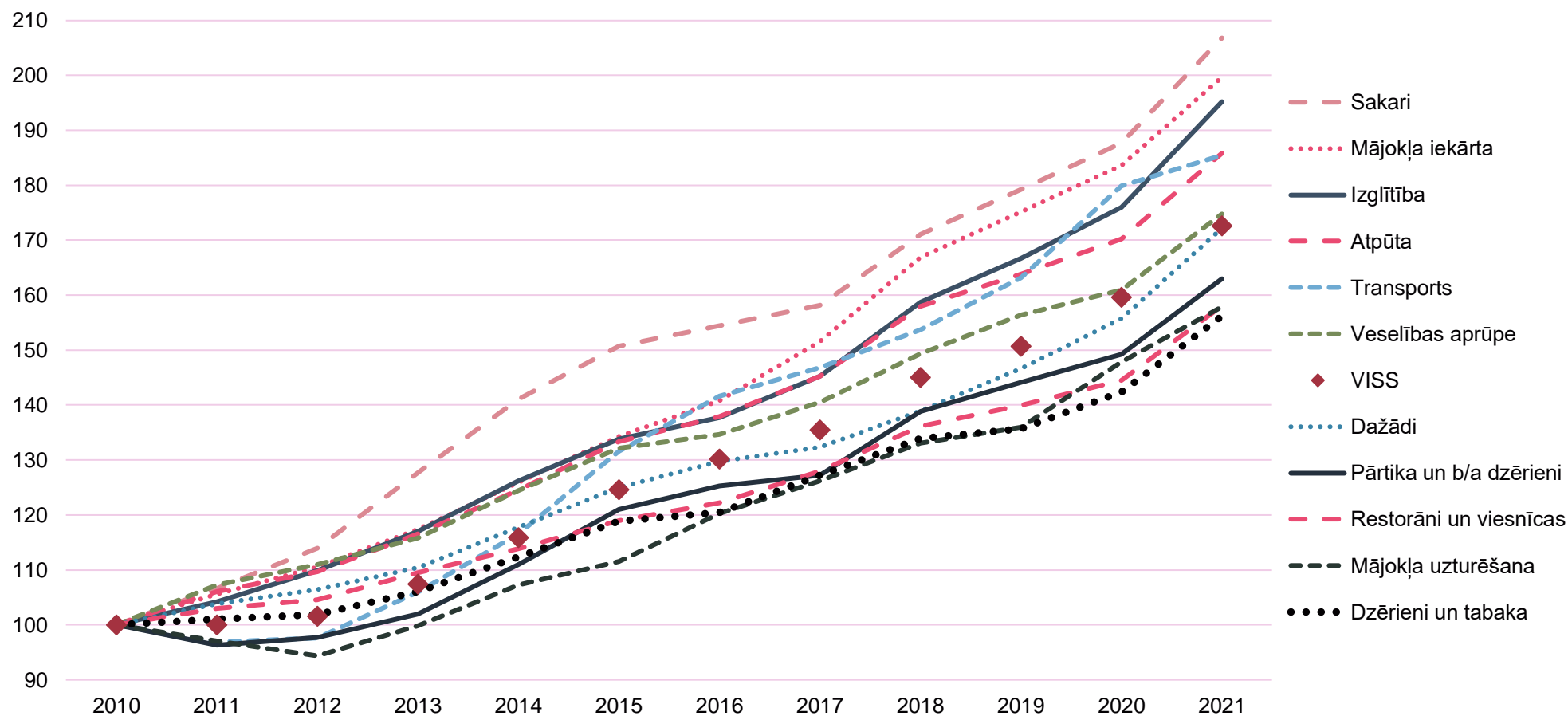

Cenu indekss, 2005=100

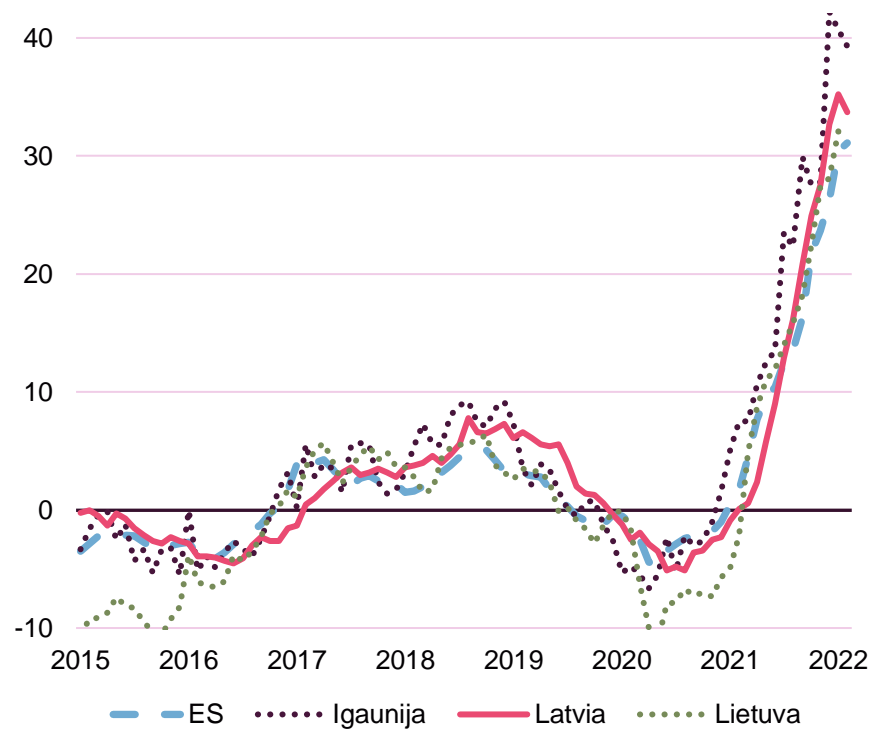
Par laimi, pirms tam bija ievērojams pirktspējas kāpums

Vidējās neto algas pirktspējas izmaiņas, kopš 2010.gada

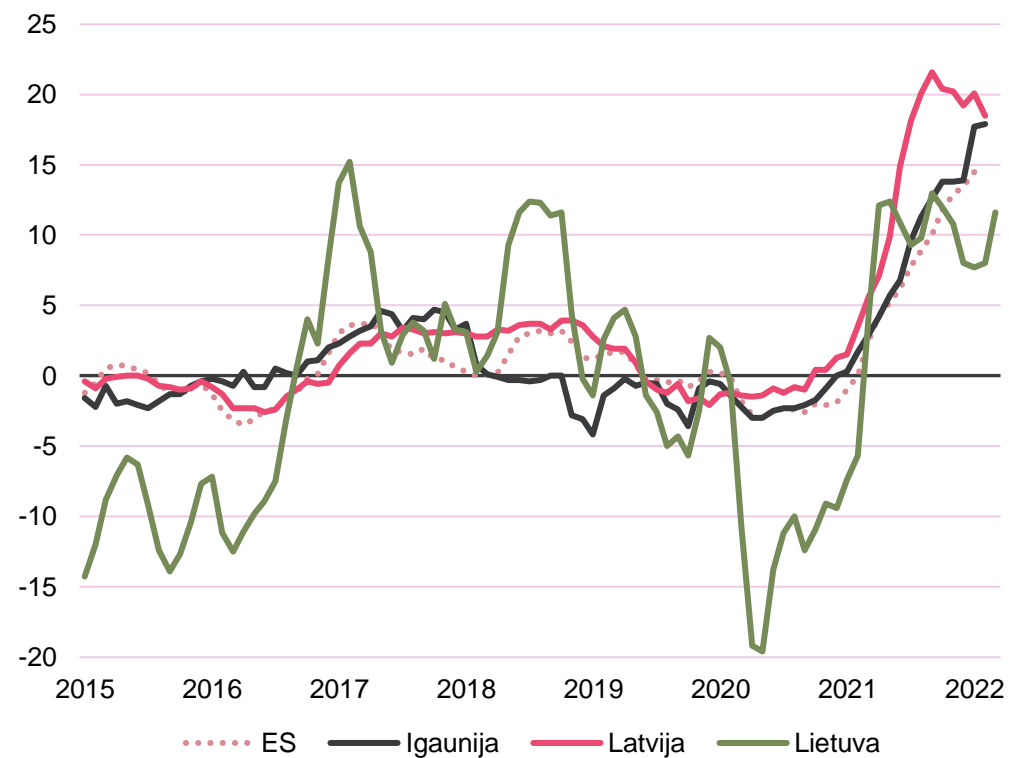

Ražotāju cenu inflācija nerimst

Ražotāju cenu izmaiņas iekšējā
tirgū gada griezumā, %

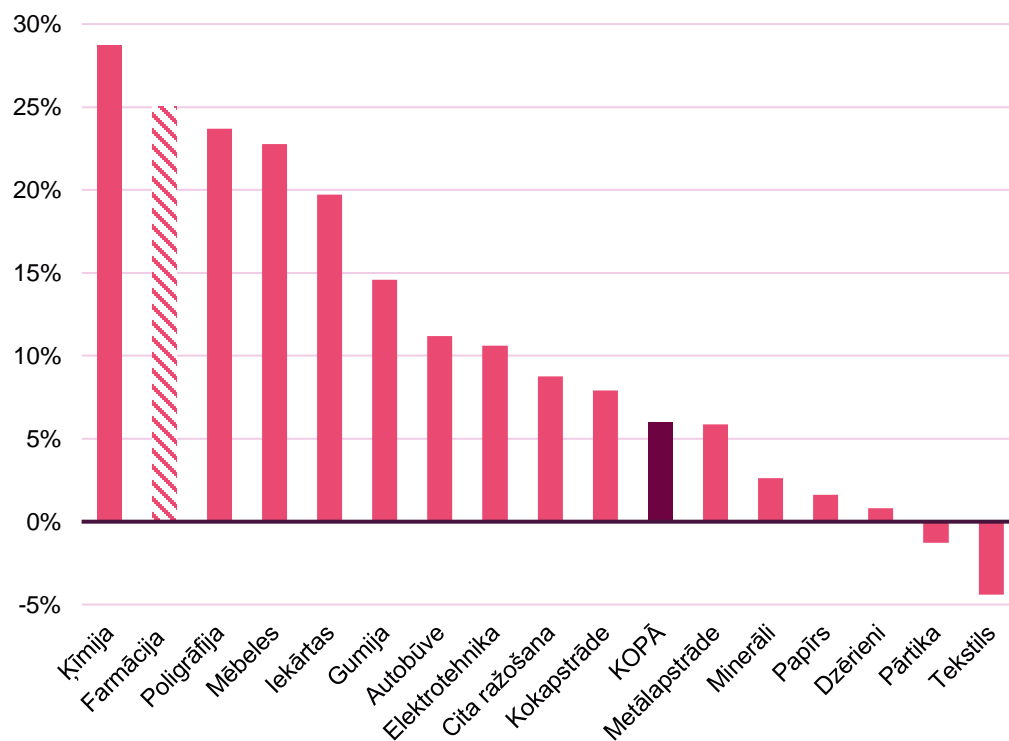

Ražotāju cenu izmaiņas ārējā
tirgū gada griezumā, %

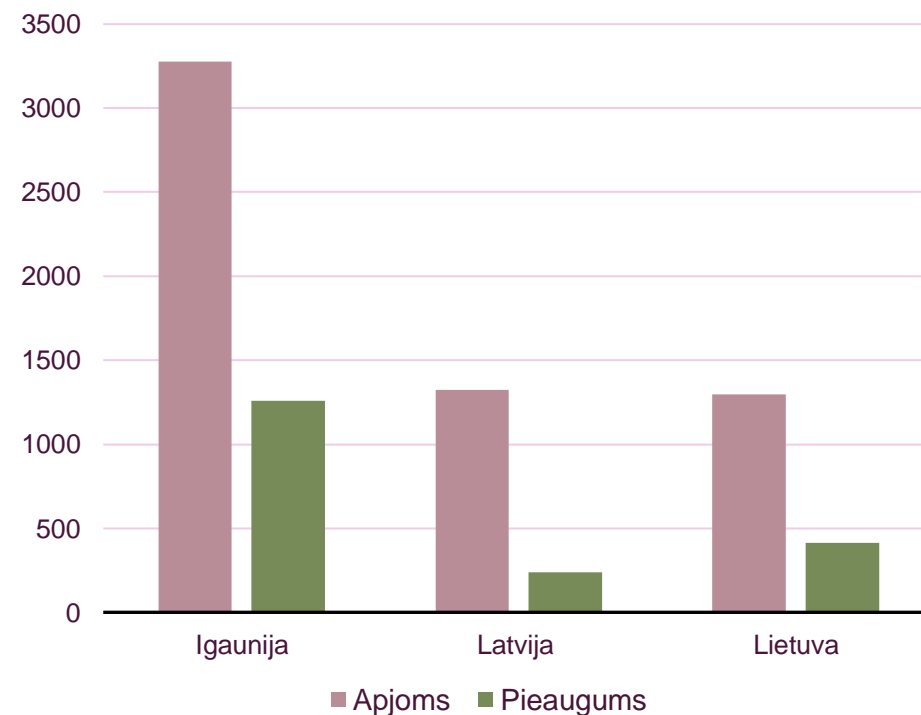

Attīstību pērn virzīja diversifikācija un modernizācija

Izlaides izmaiņas rūpniecības nozarēs
2021. gadā salīdzinājumā ar 2019. gadu

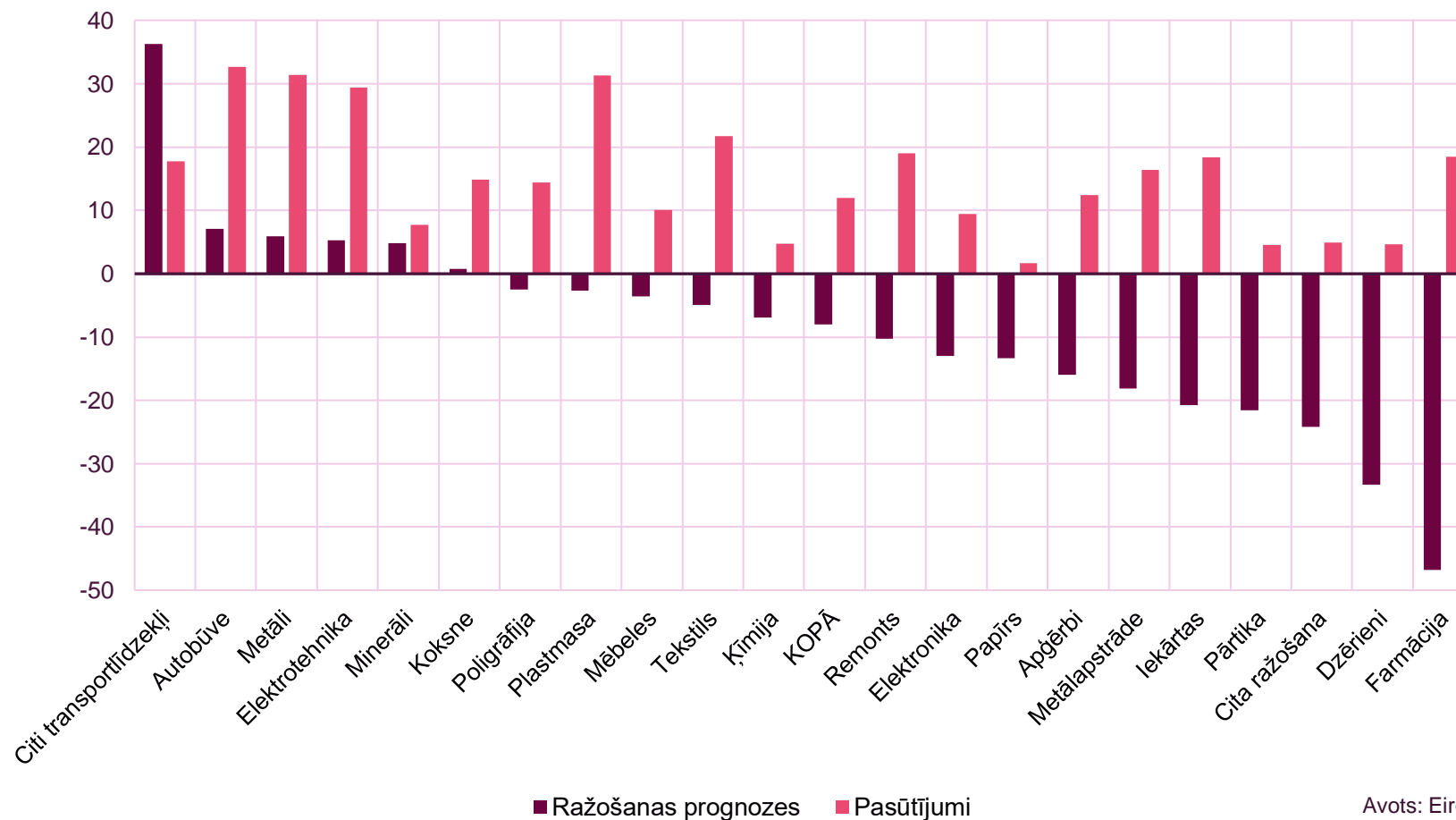

Augstas pievienotās vērtības pakalpojumu
eksports Baltijā uz iedzīvotāju – apjoms un
pieaugums 2020. gadā, EUR

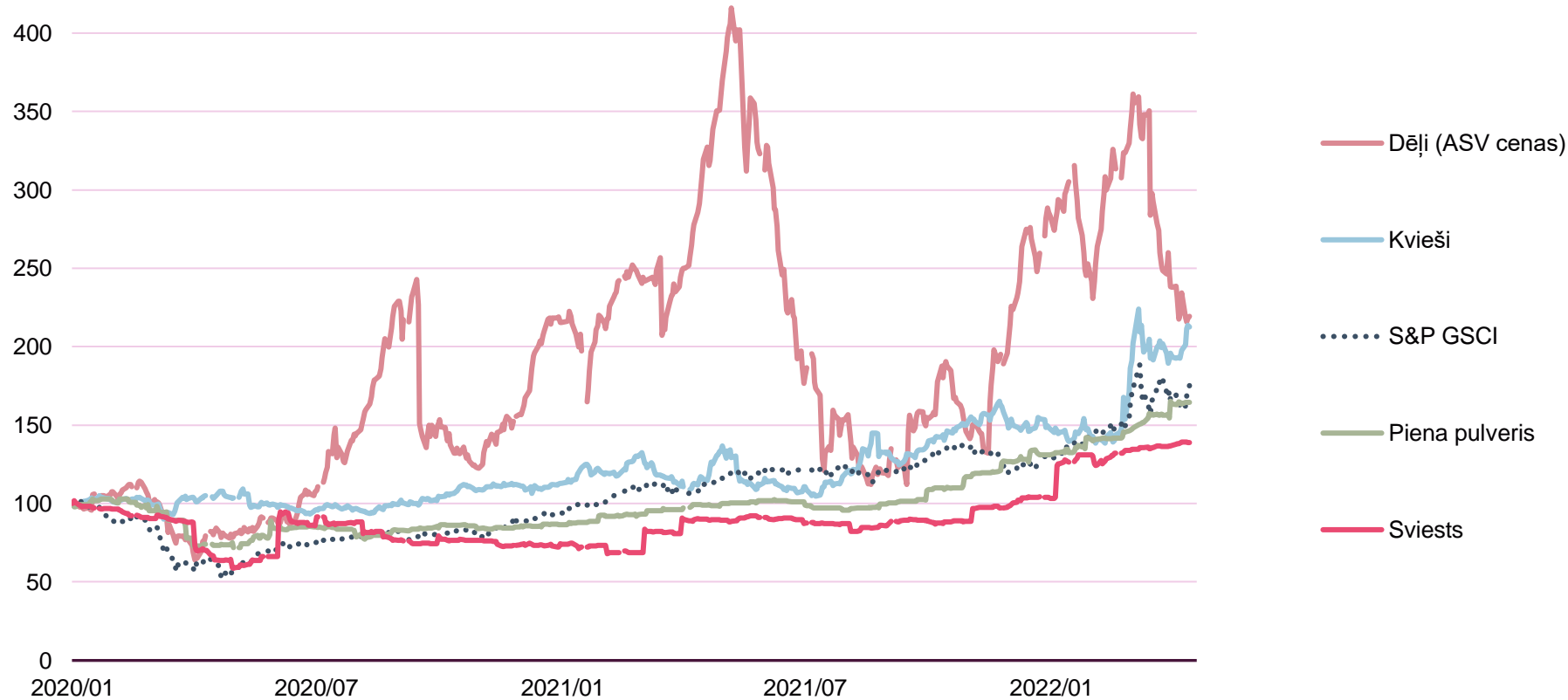
Rūpniecības nākotne

Rūpniecības uzņēmumu prognozes par ražošanas izmaiņām tuvākajā nākotnē un pasūtījumu portfeļa vērtējums

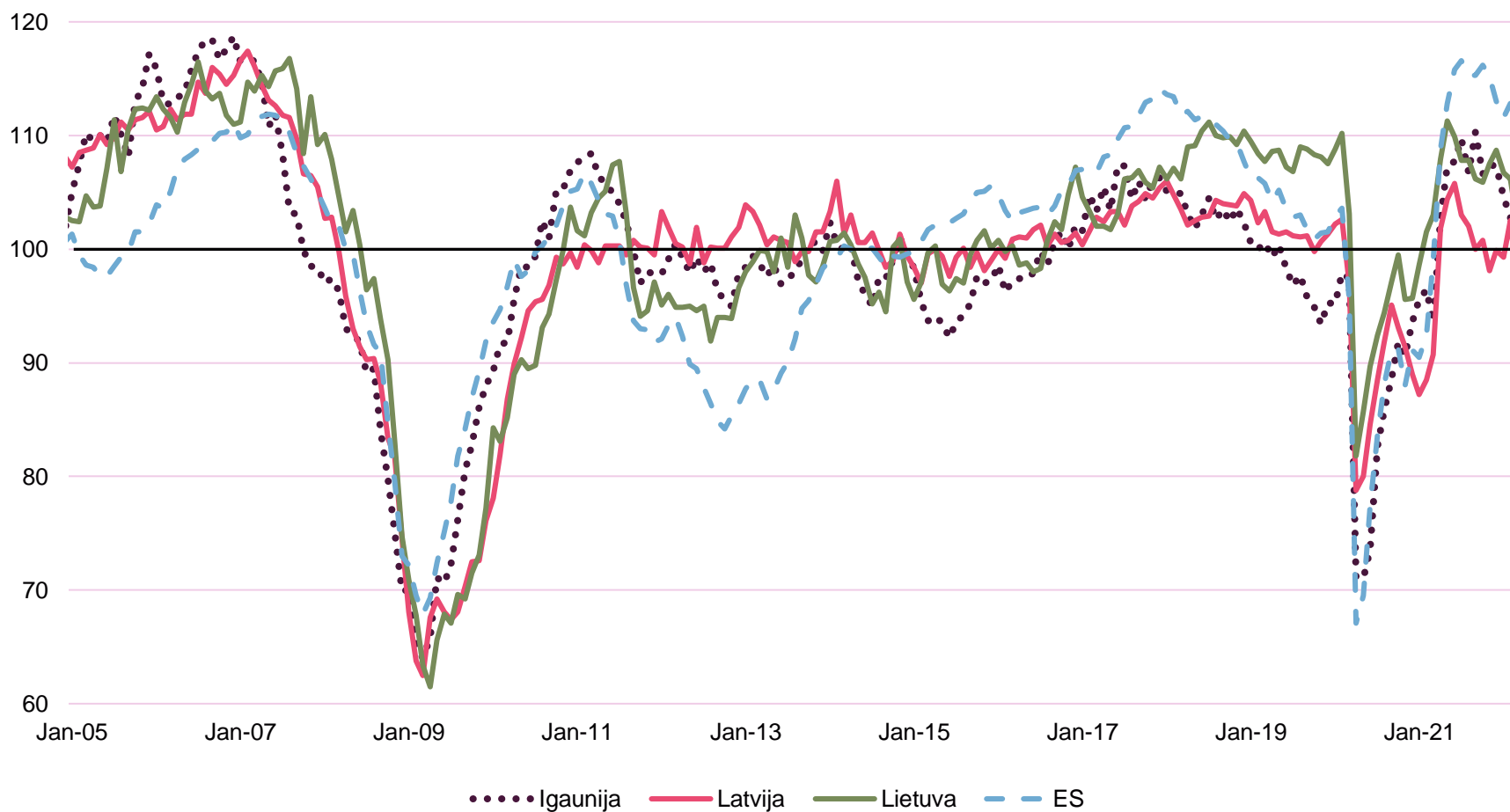
Latvija izejvielas arī eksportē

Latvijas eksportēto izejvielu jeb izejvielu tipa preču cenas biržās, 01.01.2020=100

Noskaņojumam ir nozīme

Ekonomiskā noskaņojuma indekss (ESI), punkti. Vēsturiski vidējais līmenis = 100

Geo un politika

Baltijas drošības situācija – mīnuss un plusi

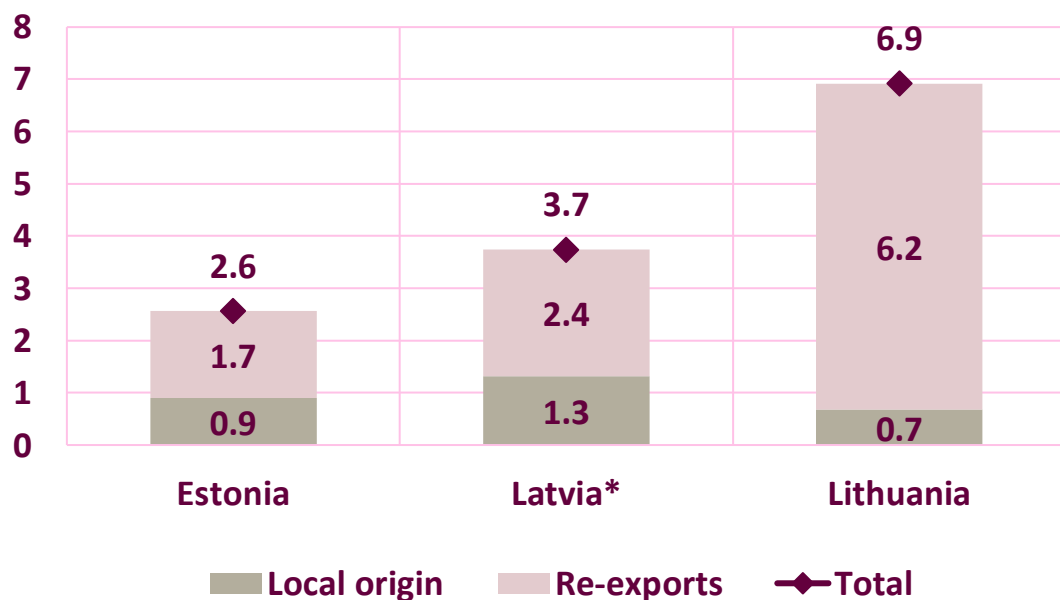
Reģiona drošības uztvere ir svarīga izaugsmei. Tāpēc informācijas karš kļūst par nozīmīgu ekonomiskās politikas instrumentu

- ◆ Baltijas drošības situācija kopš 24. februāra varētu būt pasliktinājusies, jo:
 - ◆ Nevar izslēgt, ka eskalācija novedīs pie kara turpināšanās ārpus Ukrainas teritorijas
- ◆ Baltijas drošības situācija kopš 24. februāra varētu būt uzlabojusies, jo:
 - ◆ Ir atklājusies patiesība par Krievijas armijas kaujasspējām, kas mazinās tās vēlmi sākt vēl kādu karu
 - ◆ Krievijas armija ir zaudējusi lielu skaitu karavīru un tehnikas
 - ◆ Karš ir pierādījis, ka aizsardzības ieroču pārsvars pār uzbrukuma ieročiem ir lielāks nekā jebkad
 - ◆ Somija un Zviedrija tuvojas dalībai NATO
 - ◆ Vācija ir mainījusi ārpolitikas stratēģiju un stiprinās armiju
 - ◆ Ir palielināts ASV karavīru skaits Eiropā

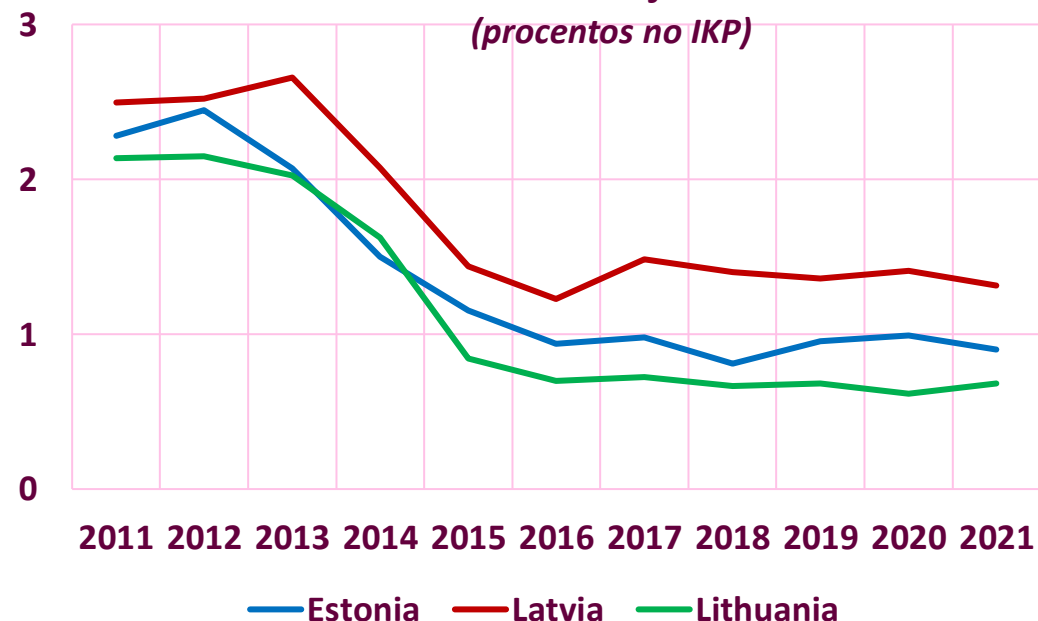
Krievijas loma Baltijas ekonomikā ir samazinājusies

Krievijas loma Baltijas preču eksportā

Eksports uz Krieviju pēc izcelsmes
(% no IKP, 2021)

Vietējas izcelsmes preču eksports uz Krieviju
(procentos no IKP)

Kara scenāriji

Scenārijs	Varb.	Apraksts
Tūlītējs miers	5%	Vērtējot racionāli, abām pusēm izdevīgākais variants, bet tas daudz nepalīdzēs.
Miers šogad	25%	Karadarbība Donbasā turpinās vēl vairākus mēnešus, taču, nevienai pusei nespējot uzvarēt, tiek panākts miera līgums.
Iesaldēts konflikts	40%	Izveidojas līdzīgs stāvoklis kā 2014-2021.gadā, tikai visdrīzāk plašākā teritorijā.
Reconquista	20%	Ukraina atkaro kopš 24.02.2022 zaudētās teritorijas, varbūt arī “mazo” Donbasu. Karš var beigties ar/bez miera līguma
Z kvadrātā	10%	Pateicoties mobilizācijai, Krievijai izdodas iekarot ne tikai visu Donbasu, bet arī plašākas teritorijas Dņepras labajā krastā. Miera līgums šajā scenārijā maz ticams.

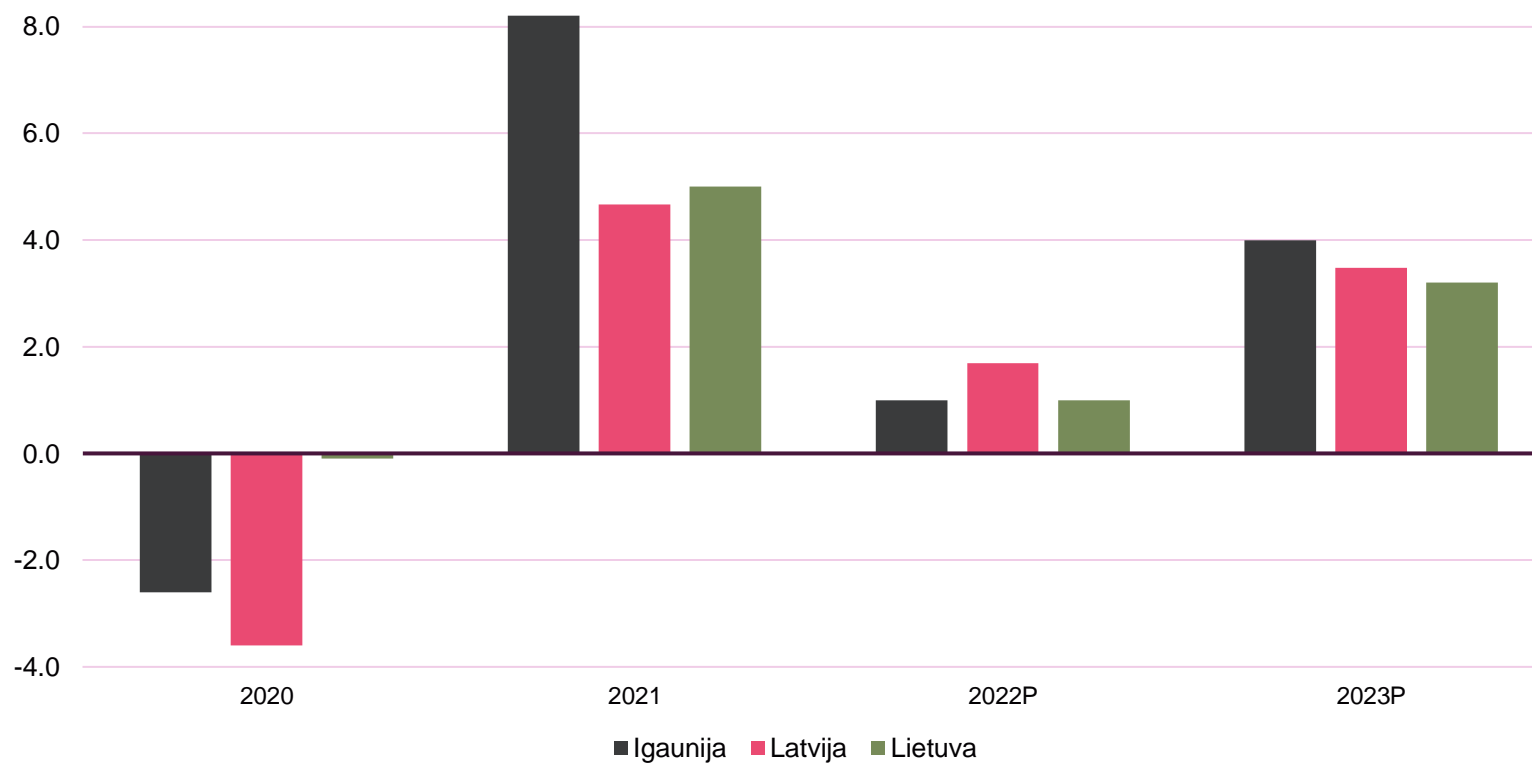
Krievijas attīstības scenāriji pēc kara

	Varb.	Pārvalde	Ekonomika	Ārpolitika
Donbass	65 %	Kontrolēta "demokrātija"	Valsts kapitālisms	Konfrontācija
Butāna	10 %	Kontrolēta "demokrātija" vai monarhija/teokrātija	Valsts kapitālisms un naturālā saimniecība	Izstāšanās
Jaunā Kijevas Krievzeme	10 %	Decentralizēta sistēma ar demokrātiskiem un autoritāriem vietējiem režīmiem	Ģeogrāfiski daudzveidīga, bet pārsvarā sastāv no turīgiem reģioniem ar liberāliem režīmiem	Sadarbība
Kanāda	10 %	Liberāla demokrātija	Tirgus ekonomika	Sadarbība vai mērena konfrontācija
Kongo	5 %	Anarhija un/vai neatkarīgu valstu rašanās	Valsts kapitālisma paliekas un naturālās saimniecības elementi, varbūt liberāla un globāli integrēta ekonomika atsevišķos reģionos	Reģionāla kombinācija ar konfrontāciju, izstāšanos, ārvalstu dominanci

Prognožu kopsavilkums

Šogad izaugsme būs vāja, bet pasaulē ir lielākas problēmas

Baltijas valstu IKP izmaiņas, %

Latvijas prognožu kopsavilkums

	2020	2021	2022P	2023P
IKP pieaugums, %	-3.6	4.7	1.7	3.5
Inflācija, %	0.2	3.3	11.1	0.7
Bezdarba līmenis, %	8.1	7.5	7.2	6.4
Algu pieaugums, %	6.2	11.8	8.8	8.5

Igaunijas prognožu kopsavilkums

	2020	2021	2022P	2023P
IKP pieaugums, %	-2.6	8.2	1.0	4.0
Inflācija, %	-0.4	4.6	12.0	3.0
Bezdarba līmenis, %	6.9	6.2	6.0	6.0
Algu pieaugums, %	2.9	6.8	8.0	7.0

Lietuvas prognožu kopsavilkums

	2020	2021	2022P	2023P
IKP pieaugums, %	-0.1	5.0	1.0	3.2
Inflācija, %	1.1	4.6	13.5	-1.0
Bezdarba līmenis, %	8.5	7.1	7.0	6.6
Algu pieaugums, %	10.1	10.5	10.0	5.5

Luminor

Paldies!